

Danes Worldwide

Social-, Bolig- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Att.: Lars Thøgersen

København, den 19. august 2024

Svar til Social-, Bolig- og Ældreministeriet vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af børneloven, adoptionsloven, forældreansvarsloven og forskellige andre love (Familiedannelse ved surrogataftaler, medfar som retlig forælder, forenkling af familiedannelse ved voksenadoption m.v.), jf. sagsnr. 2023-539.

Danes Worldwide takker for muligheden for at kunne afgive høringssvar vedr. ovenstående udkast til forslag om lovændringer. Vi giver gerne høringssvar på fremtidige høringer på dette område, da det er af stor betydning for vores medlemmer.

Ad. Forældreskab ved udenlandske surrogataftaler

Indledningsvist vil Danes Worldwide gerne udtrykke enighed med aftalepartierne om det fremsatte lovforslag. Vi ser positivt på ønsket om at fjerne det retlige tomrum og sikre stabilitet for børn født ved surrogataftaler både i Danmark og i udlandet.

Det fremsatte lovforslag om forældreskab ved udenlandske surrogataftaler, er dog ikke kun noget som berører danske familier bosiddende i Danmark, men også danske statsborgere bosat i udlandet. Derfor ønsker vi, at det fremsatte lovforslag om forældreskab ved udenlandske surrogataftaler også tager hensyn til de 250.000 danskere, som bor udenfor Danmarks grænser.

Bestemmelserne i Kapitel 5c er udformet med det udgangspunkt, at familien bor i Danmark og, at de bringer barnet med til Danmark efter dets fødsel i udlandet. Det bør imidlertid også være muligt for danske statsborgere at etablere et retligt forældreskab til deres børn i Danmark, som er kommet til

Danes Worldwide

verden gennem en udenlandsk surrogataftale, selvom forældrene ikke har fast bopæl i Danmark, eller har planer om at bringe barnet med til Danmark umiddelbart efter dets fødsel.

Ansøgningen om at etablere et retligt forældreskab ved udenlandske surrogataftaler skal derfor også kunne indgives til Familieretshuset, selvom familien har fast bopæl i udlandet. En sådan afgørelse kan nemlig være afgørende for barnets tilknytning til sin danske familie, sit danske statsborgerskab og muligheden for senere at etablere sig i Danmark.

Eksempel: Et par bestående af en spansk mand og en dansk kvinde, som bor i Spanien, kan på grund af sygdom ikke opnå graviditet naturligt. Derfor vælger parret at benytte den spanske mands sæd til at befrugte den danske kvindes æg, som derefter bliver indsat i en surrogatmor i Canada.

Når barnet bliver født, vil det biologisk set være barn af den spanske mand og den danske kvinde. Men for at etablere det retlige forældreskab i Spanien, skal forældrene gennemføre en adoption i Spanien. I henhold til den nuværende danske retsstilling og omtalte lovforslag, står det ikke klart, om forældrene kan søge retligt forældreskab i Danmark ved udenlandske surrogataftaler, på samme vilkår som familier bosiddende i Danmark vil kunne. I dette tilfælde bør familien ikke stilles ringere, end en familie bosiddende i Danmark, blot fordi de har fast bopæl i Spanien.

Ad. Konsekvenserne for det danske statsborgerskab

I Danmark anvender vi princippet om jus sanguinis som grundlag for erhvervelse af dansk statsborgerskab. Det vil sige, at børn født af danske forældre (eller en dansk forælder) som udgangspunkt får dansk statsborgerskab ved fødsel, uanset hvor de er født.

Vi mener ydermere, at lovforslaget skal tage hensyn til det danske statsborgerskab for børn som er kommet til verden gennem surrogataftaler.

Eksempelvis: Et par bestående af en dansk mand og en svensk kvinde, som bor i Sverige, får deres første barn gennem en naturlig graviditet. Nogle år senere får de endnu et barn via en surrogatmor i Ukraine, hvor den svenske mors æg befrugtes med sæd fra en donor. Parret har nu to børn, som biologisk er beslægtede med hinanden. Den danske far bliver retligt anerkendt som far til surrogatbarnet i Sverige. Men i henhold til den nuværende lovgivning og det foreslåede lovforslag er der en forskel på børnene i forhold til deres danske statsborgerskab. Det første barn får automatisk dansk statsborgerskab ved fødslen, fordi Danmark anerkender den danske far og den svenske mor som de retlige forældre.

Danes Worldwide

Surrogatbarnet får derimod ikke automatisk dansk statsborgerskab ved fødslen. Hvis surrogatbarnet skal have dansk statsborgerskab, på lige fod med sin søskende, skal Danmark først tage stilling til, om de vil anerkende det retlige forældreskab. Herefter skal de relevante danske myndigheder vurdere, om barnet i givet fald også kan få dansk statsborgerskab.

Der er tale om én familie, hvor begge børn har de samme forældre, og er biologisk søskende. Den eneste forskel er, at det naturligt fødte barn stilles bedre i forhold til sine forældre og sit danske ophav og danske statsborgerskab. Surrogatbarnet derimod stilles ringere i forhold til sin søskende, retten til sine forældre og vice versa, samt muligheden for at opnå dansk statsborgerskab på samme vilkår som sin søskende. Alt dette blot fordi familien bor i Sverige.

Danes Worldwide mener, at det fremsatte lovforslag skal genovervejes til at inkludere konsekvenserne, det kan have i forhold til de globale danskere bosiddende i udlandet. Hvis et surrogatbarn fødes, mens den danske familie har boet eller været udstationeret i udlandet, bør familien behandles på lige vilkår som familier bosiddende i Danmark. Retstillingen bør være den samme, og familien bør behandles som en samlet enhed, hvor alle har de samme rettigheder. Derfor bør denne problematik imødekommes i lovforslaget, så danske familier bosiddende i udlandet, også er beskyttet og tilgodeset i den danske lovgivning.

Med venlig hilsen

Michael Bach Petersen

Generalsekretær i Danes Worldwide